

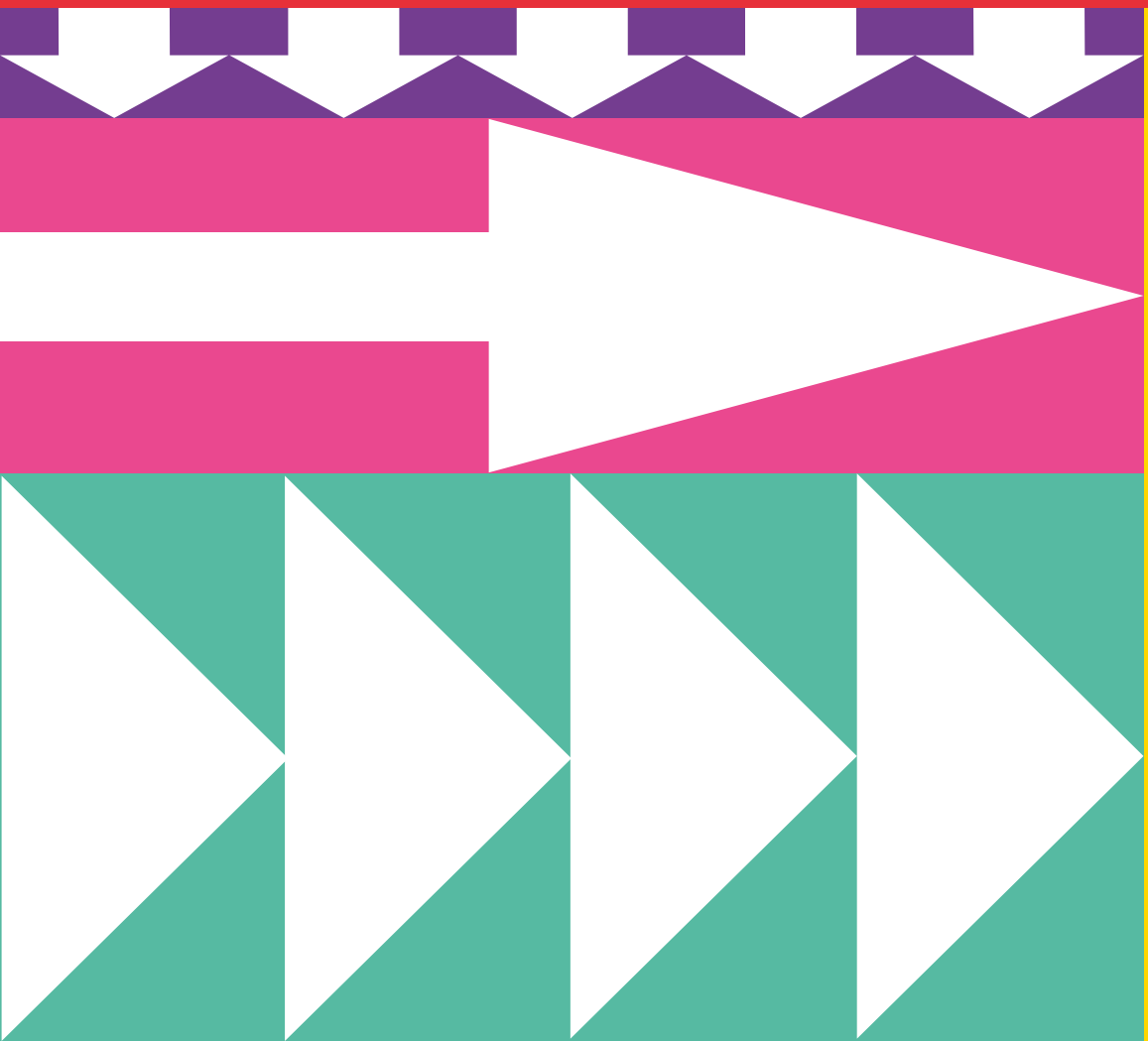
Verhalen samen brengen

Jaarplan 2023

Inhoudsopgave

1	Samen bouwen!	3
2	Onze missie, visie, strategie en kernwaarden	6
3	Programma	7
4	Partners en interactie	9
5	Publiek	16
6	Personeel en Fair Practice	18
7	Talentontwikkeling en educatie	21
8	Fondsen en sponsors	23
9	Zakelijke evenementen en partnerprogrammering	24
10	Gebouwen en financiën	26

Samen bouwen!

Het jaar 2023 staat waarschijnlijk nog steeds in het licht van wederopbouw van de cultuursector als gevolg van de coronacrisis. Inmiddels hebben we geleerd dat we tegen een stootje kunnen dus zetten we samen met onze Leidse partners de schouders eronder en kijken we vooruit! Bouwen aan herstel kan alleen met een sterk fundament en dat hebben we. Ons team is onze troef, ons belangrijkste kapitaal om samen te bouwen aan een toekomstgerichte podiumkunstorganisatie die als missie heeft om verhalen samen te brengen en de ambitie heeft om divers en inclusief te zijn!

We hebben gezien hoe kwetsbaar onze sector is maar ook de wereld waartoe wij ons verhouden. De oorlog in Oekraïne, in ons Europa, maakt dat onze kinderen opgroeien met het besef dat oorlog heel dichtbij is. Het maakt onzeker en bang en komt bovenop een toch al complexe tijd waarin een pandemie ons beperkt(-e) in onze vrijheden en ons confronteerde met onze kwetsbaarheid. Daarom zoeken we naar mogelijkheden om juist nu de kracht van kunst en cultuur in te zetten. Want de geschiedenis leert dat kunst en cultuur onlosmakelijk met zulke situaties verbonden zijn. Of het nu een pandemie is, een rouwproces of een oorlog: je moet jezelf nieuwe manieren aanleren om door het onbekende en soms zelfs onheilspellende heen te navigeren. Kunst biedt een uitweg – en daarmee een blik op de toekomst. Wij kijken vooruit naar wat wél kan en bieden samen met onze partners in de stad Leiden zoveel mogelijk cultuur en samenzijn! Wij zijn blij met het programma van het nieuwe college waarin we streven naar een sociale en leefbare stad. Een stad waar gelijke kansen en omzien naar elkaar vanzelfsprekend zijn, kortom een plek waar je je veilig voelt en jezelf kunt zijn! Wij dragen daar heel graag actief aan bij.

Eind mei 2022 presenteerde minister Gunay Uslu met de hoofdlijnenbrief: 'Herstel, vernieuwing en groei' waarmee zij invulling geeft aan de extra middelen die het kabinet beschikbaar stelt. De sector ziet dit herstelplan als aanmoediging voor gemeenten om naar voorbeeld van de staatssecretaris herstellepakketten voor lokale culturele infrastructuur beschikbaar te stellen. De hoge druk op ons team, het achterblijven van publieksinkomsten, kostenstijging, torenhoge energieprijzen en krapte op de arbeidsmarkt maken onze positie kwetsbaar. In combinatie met de mondiale ontwikkelingen zorgt dit voor flinke stijging van alle kosten. Niet alle stijgingen kunnen wij één op één voorvertalen naar leveranciers, bezoekers en klanten. Toch kijken wij kritisch naar alle overeenkomsten en nemen we grondstofclausules en prijsindexaties op bij het aangaan van nieuwe overeenkomsten. Om onze ambities in 2023 waar te maken vragen wij een subsidie aan van €3.325.435. Wij vragen u hierop indexatie toe te passen.

“Een stad waar gelijke kansen en omzien naar elkaar vanzelfsprekend zijn, kortom een plek waar je je veilig voelt en jezelf kunt zijn!”

Ook al leven we in een wankelende wereld, de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal blijven een kernfunctie in de gemeenschap van Leiden en de omliggende regio vervullen. Samen met onze Leidse partners willen wij een inspirerend cultuurkwartier zijn voor jong en oud, waar culturele, maatschappelijke en zakelijke partners én alle individuele bezoekers belangrijk zijn. Een cultureel knooppunt met een herkenbare kwalitatief hoogwaardige podiumprogrammering met ruimte voor experiment en vernieuwing. En waar wetenschap en bedrijfsleven op onze podia samenkomen door congressen en symposia. Dit alles met een solide organisatie met een slagvaardig, toegewijd team aangevuld met een pool van betrokken vrijwilligers.

“We willen een inspirerend cultuurkwartier zijn voor jong en oud, waar culturele, maatschappelijke en zakelijke partners én alle individuele bezoekers belangrijk zijn.”

Onze missie, visie, strategie en kernwaarden

Missie

Verhalen samen brengen

Daar staan wij voor! Bij Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal komen verhalen samen. Het zijn de plekken waar je verwonderd raakt, waar jij jouw verhaal vertelt en geïnspireerd raakt door dat van anderen. Wij brengen verhalen samen: in dans, toneel, cabaret, moderne en klassieke muziek, congres en evenementen.

In het oudste theater van Nederland schrijven we elke dag weer geschiedenis. We vertellen er ons verhaal: dat van onze historie, ons publiek en ons aanbod. In de monumentale Stadsgehoorzaal brengen we verhalen van muziek en wetenschap. Bovendien trekken we de wijken in om verhalen te vinden. Verhalen die het waard zijn te vertellen en gehoord te worden. Verhalen van en voor iedereen.

Visie

Wij maken impact door verhalen samen te brengen op onze podia. Verhalen die ertoe doen, versterkt door de kracht van ontmoeting.

Wij richten ons op Leiden en omgeving. Binnen dat gebied willen we een zo divers mogelijk publiek bereiken dat zich bij ons welkom en veilig voelt. Op iedereen, jong, oud, al lang Leidenaar of nieuw in Leiden, willen we impact maken door verhalen samen te brengen, met respect voor dat wat de ander vertelt. Verhalen die ertoe doen, door hun urgentie en actualiteit.

Bij ons ervaar je hoe belangrijk het is om elkaar te ontmoeten en samen al je zintuigen te laten prikkelen. Met onze creatieve programmering bieden we inspiratie aan iedereen die bij ons over de drempel stapt. Dat doen we door middel van

cultuur in de breedste zin van het woord, van podiumkunst tot evenementen en van congres tot dancefeest. Daarbij gaan we zo duurzaam, inclusief en innovatief mogelijk te werk, met oog voor de wereld om ons heen en alles wat daarin speelt. Zo maken wij een zo groot mogelijke impact: door de verhalen te vertellen die ertoe doen.

Strategie

Wij hebben vier strategische doelen geformuleerd die voortvloeien uit onze visie. Binnen deze ambities zijn *Diversiteit & Inclusie* en *Fair Practice* de rode draden in onze aanpak om tot goede resultaten te komen:

1. Benut alle talenten
2. Bundel krachten
3. Ontwikkel nieuwe vormen
4. Leef de duurzaamheidsdoelen

Samen met het hele team van collega's formuleren wij momenteel, terwijl wij dit plan schrijven (juni 2022), onze kernwaarden. Dit met elkaar tot kernwaarden komen is op zichzelf al een waardevolle exercitie. Het helpt ons om samen koers te bepalen en consensus te hebben over waar wij met onze organisatie de komende jaren samen aan verder willen bouwen, scherpere keuzes te maken en ambities en dromen te verwezenlijken.

Programma

A photograph of three performers on a stage in a large, ornate theater. The performers, two men and one woman, are seen from behind, holding up handfuls of colorful confetti. The woman is in the center, wearing a bright pink jumpsuit. The man on the left is wearing a dark t-shirt and light-colored pants. The man on the right is wearing a white shirt and dark pants. A double bass is visible in the foreground on the right. The theater is filled with an audience, and the stage is lit with warm, golden light.

In een tijd waarin wij ons publiek lang hebben moeten vertellen wat er niet kon doorgaan, dachten we na over de verhalen die we wilden vertellen zodra dat weer mogelijk zou zijn. We zijn er voor een breed publiek, maar moeten ook keuzes maken om de populatie van de 'kleine grote stad' Leiden te bedienen. Daarom hebben we vijf programmalijnen voor de komende jaren bepaald:

1. Culturele identiteit (en geschiedenis, de 'roots'),
2. Genderidentiteit, sociaal gedrag en samenleven,
3. Waarheid & wetenschap,
4. Technologische evolutie en
5. Milieu & circulaire economie.

Rondom deze thema's bieden we verdieping en avontuur. We reflecteren op de werkelijkheid en vertellen de verhalen die verteld moeten worden, zonder aarzeling of terughoudendheid. Podiumkunstenaars nemen publiek mee in hun wereld, stemmen vrolijk, verrassen, houden een spiegel voor en geven nieuwe inzichten. Dat koesteren wij!

De Leidse Schouwburg is al decennia een belangrijk huis voor cabaret in Nederland, met het Leids Cabaret Festival als jaarlijks hoogtepunt. Een belangrijke pijler voor de Stadsgehoorzaal is kamermuziek in de Aalmarktzaal, en klein symfonisch en vocale muziek in de Grote Zaal van de Stadsgehoorzaal.

Vanuit deze stevige kern verbreden we onze blik. Zo besteden we meer aandacht aan kleinschalig toneel en vrije toneelproducties. Cabaret verbreden we met kleinkunst en stand-up. We laten het gesproken woord ook klinken in de vorm van theatercolleges, aansluitend bij actuele maatschappelijke thema's. Naast kamermuziek maken we ruimte voor (kleinschalige) symfonische programma's en muziektheater in de vorm van opera, musical en show. Bij populaire muziek ligt onze focus op hedendaagse pop, jazz en Nederlandstalig en zo nu en dan wereldmuziek. Ook dans benaderen met diezelfde brede blik: we zoeken naar spannende cross-overs en hebben oog voor kleinschalig gemonteerd klassiek ballet, hiphop en moderne dans.

Door de coronapandemie zijn we anders gaan programmeren en produceren. We hebben samen met 25 landelijke toptheaters afgesproken om in onze planning flexibele programmeringsruimte te

creëren. Hierdoor kunnen succesvolle producties langer spelen (duurzaam) en werken wij samen met het Nederlands Theater Festival waardoor we voorstellingen uit de juryselectie alsnog in ons theater kunnen laten zien aan ons publiek. Daarnaast biedt deze ruimte een escape en wat lucht in de agenda voor het doorplaatsen van voorstellingen mochten we door welke crisis dan ook de deuren weer moeten sluiten. Als laatste streven wij ook naar een hogere zaalbezetting, méér bezoekers per voorstelling, om zo duurzaam mogelijk met makers, personeel en gebouw om te gaan.

Diversiteit en inclusie

Als belangrijk en vast onderdeel van onze strategische doelen worden diversiteit en inclusie binnen de hele organisatie geagendeerd. Dit is een traject waarvan we weten dat het een lange adem vergt, maar de urgentie is heel helder. In ons programma werken we aan een divers aanbod, dat ook bezoekers die niet altijd vanzelfsprekend

hun weg naar het theater en concertzaal weten te vinden aanspreekt, en dat hen uitnodigt om met regelmaat bij ons terug te komen en zich meer en meer bij ons thuis te voelen. Voorstellingen van Jawad Es Soufi, Soundos, Nasrdin Dchar, Sadettin Kirmiziyüz en Black Sheep Can Fly zijn hier voorbeelden van.

Binnen de organisatie is in februari 2022 een werkgroep Diversiteit & Inclusie ingesteld, die zowel werkt aan het gediversifieerder maken van ons team, als aan inclusieve communicatie, inclusieve ontvangst in onze zalen en het met (stads) partners zoeken naar een nieuw en divers publiek. Uiteraard gaan deze stappen hand in hand met onze programmering en coproducties. Ook met partners zoals de Cultuurcoaches, BplusC en makers als PSItheater, Veenfabriek en KASSETT werken we aan nieuwe programma's om zoveel mogelijk Leidenaren en streekgenoten in onze zalen te verwelkomen, welke leeftijd, afkomst en opleiding zij ook hebben.

Partners

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal is sinds de fusie in 2011 de grootste podiumkunstorganisatie van Leiden en omgeving. Door de combinatie van én een theater én een concertgebouw kunnen wij plek bieden voor topaanbod op het gebied van theater (toneel, dans, cabaret en muziek) én van klassieke muziek. Daarnaast vormen we een belangrijke strategische partner voor vele culturele en maatschappelijke organisaties in de stad en regio. Onze gebouwen zijn niet alleen bekende fysieke ankers in de stad waar op veel manieren ontmoeting plaatsvinden, maar door het bieden van ons netwerk zijn we als grote cultuurorganisatie ook aanjager en verbinder voor nieuwe initiatieven op zowel cultureel, maatschappelijk als zakelijk vlak. We merken dat veel mensen en organisaties ons weten te vinden voor advies, om mee te denken maar ook om samen tot nieuwe initiatieven te komen. Omdat wij niet graag standalone opereren maar juist willen verbinden, omdat wij zien hoe groot de kracht en het belang van samenwerking is en hoe ons, en de hele cultuursector, helpt meer divers en inclusiever te worden. In programmering, publieksontvangst en in ons team.

BplusC

Samen met BplusC hebben wij in 2021 een kijk op een gezamenlijke toekomst geformuleerd.

Met onze

samenwerking hopen we een belangrijke bijdrage te leveren aan het welzijn van onze organisaties, de stad en haar inwoners. We willen werken in fases, waarbij we beginnen met het samenwonen en werken van de Leidse Schouwburg en de (muziek)educatie van BplusC aan de Oude Vest, Hazewindsteeg en Caeciliastraat (C-Hub). Door onze organisaties fysiek én inhoudelijk meer bij elkaar te brengen verkleinen we de afstand tussen amateur- en professionele kunst. Dit doen we door te bouwen aan onze gemeenschappen en samen te werken aan een vernieuwde, verstevigde en langdurige relatie met het onderwijs. Daarnaast zetten we stappen om HRM en onderhoud & beheer en ICT onder kunnen brengen onder één gezamenlijke afdeling.

C6

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat de C6 – de door de gemeente Leiden gesubsidieerde culturele instellingen, namelijk Museum De Lakenhal, Theater Ins Blau, Gebr. De Nobel, de Pieterskerk, BplusC en de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal – elkaar meer opzoeken en de krachten bundelen. Op uiteenlopende vlakken zijn commissies gestart, onder meer op het gebied van diversiteit & inclusie, fair practice, stedelijke samenwerking, programmering en backoffice. Met onze collega's binnen de C6 onderzoeken we op welke manieren kan worden samengewerkt. Zo kunnen wij gezamenlijke vraagstukken efficiënt aanpakken en zoeken we duurzamer en constructiever oplossingen.

Theater Ins Blau

Met theater Ins Blau is al jarenlang een nauwe samenwerking. Samen lanceren wij jaarlijks een seizoenscampagne: we kiezen gezamenlijk een strategie en kopen samen marketingmiddelen in, zodat de marketingboodschappen in de stad elkaar versterken in plaats elkaar tegenspreken of beconcurreren. Zo hopen we zoveel mogelijk mensen warm te laten lopen voor al het moois dat op onze podia te zien is. Ook stemmen beide organisaties hun programmering op elkaar af, zodat er nooit te veel druk op agenda's komt te staan. Op die manier concurreren we niet met de ander, maar versterken we elkaar en streven we meer en meer naar één totaalvisie op theater in Leiden.

Stadsgehoorzaal x Gebr. De Nobel

Met popodium Gebr. De Nobel gaan wij een nieuwe stevige samenwerking aan om grote artiesten die nu Leiden niet aan doen wegens gebrek aan een locatie met genoeg (1000+) staplaatsen. Door de Grote Zaal van de Stadsgehoorzaal in te zetten en samen in een constructie de kosten en recette te delen, kunnen wij Leiden beter op de tourkaart van grote namen zetten en zo Leidenaren de mogelijkheid bieden toffe grote artiesten in eigen stad te bewonderen.

Leidse Makers

Muziektheatercollectief KASSETT kan al jaren rekenen op onze samenwerking en ondersteunen. Wij hosten en faciliteren hun 'live-podcastingssessie' over eenzaamheid en de interactieve performance *De onbegrijpelijke ander*. Samen werken wij aan een educatieve spin-off rondom deze voorstelling, en richten wij ons speciaal op middelbare scholen. Bij het schrijven van dit jaarplan is een aanvraag bij fonds podiumkunsten voor deze coproductie in de maak.

PSItheater

Met ons Leidse stadsgezelschap PSItheater zijn de banden goed. Wij vinden elkaar in onze missie om letterlijk en figuurlijk verhalen samen te brengen. Wij verbinden ons actief aan de Stadskijkers, een project waarbinnen Leidenaren met diverse achtergronden in contact komen met cultuur, en in groepsverband, onder leiding van PSItheater cultuur en kunst beleven bij de Leidse culturele instellingen. Ook in 2023 zullen wij met PSItheater concrete projecten ondersteunen en ontwikkelen zoals de 'Storytelavonden' waarbij we op zoek gaan naar mooie, prikkelende en ontroerende verhalen van en door Leidenaren.

Veenfabriek

Met het hoogwaardige en uitdagende muziektheater van Veenfabriek hebben wij als Leidse partners een inspirerende samenwerking. Veelal faciliteren wij repetities of montages, en programmeren wij een of meerdere titels in onze zalen. De vorm van deze voorstellingen bepaalt de locatie: in de kuip van de Grote Zaal vond bijvoorbeeld *Maria, Maria, Maria* plaats, bij het theatrale hoorspel *Vlinder van Sneeuw* bleek de Aalmarktzaal de beste plek. Wij streven ernaar om in 2023 Ketikoti met Veenfabriek vorm te geven.

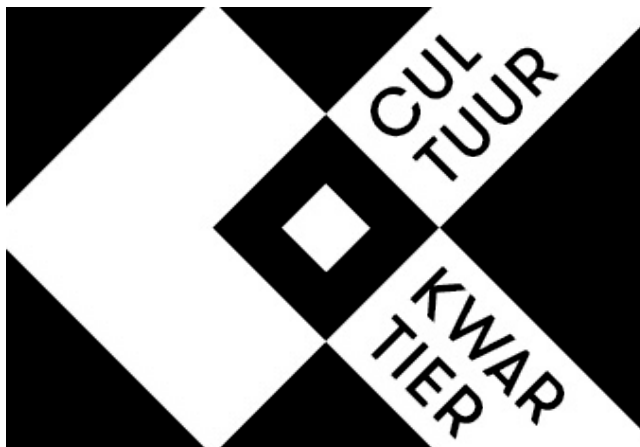
PUNCH

Voor het in 2021 gelanceerde Theaterbolwerk PUNCH vormen wij de thuisbasis. Het doel van PUNCH is om theaterteksten van nieuwe toneelschrijvers net zo vaak in de theaters te laten zien als bekende klassiekers. Vanuit onze visie op talentontwikkeling, onderschrijven wij dit doel. PUNCH brengt deze nieuwe toneelteksten naar het podium met behulp van een professioneel theaternetwerk, bolwerk, van gerenommeerde acteurs, regisseurs, dramaturgen en toneelschrijvers. Wij vinden het belangrijk om onze toneelliefhebbers meer deelgenoot te laten zijn van het maakproces van een toneelstuk: van de eerste toneeltekstlezingen tot de première. In november 2021 was in de Leidse Schouwburg een eerste lezing van de toneeltekst *Ongerijmd* van Frank Siera. In september 2022 staat de première van dit stuk gepland en zo gaan we verder bouwen aan meer nieuwe teksten en vormen wij samen met PUNCH de plek voor nieuwe hoofstukken van hedendaagse theaterteksten.

Cultuurkwartier

Het Cultuurkwartier van Leiden heeft de hoogste cultuurdichtheid van Nederland en bestrijkt het noordwestelijk deel van de Leidse binnenstad. Het Cultuurkwartier is het kloppende hart van culturele vernieuwing met een grote diversiteit aan podia, musea, bioscopen en creatieve broedplaatsen. In het Cultuurkwartier ontmoet de rijke Leidse geschiedenis het heden en vooral de toekomst. Cultuur, wonen en ondernemen komen er samen. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal neemt zitting in het bestuur en vertegenwoordigt hiermee de podia die in het Cultuurkwartier zijn gelegen. Wij spannen ons graag in om samen te bouwen aan een aantrekkelijke binnenstad waar kunst en cultuur een centrale plek innemen.

Theaterdelta

De Theaterdelta Zuid-Holland is een samenwerking tussen Kunstmin Dordrecht, de Goudse Schouwburg en de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal. De betrokken schouwburgen zetten hiermee gezamenlijk een verdere stap richting 'producerende theaters'. Door samen te coproduceren en extra activiteiten te ontwikkelen kunnen we nieuw publiek bereiken, bestaande publieksbanden versterken en van elkaar leren. Het biedt ons de mogelijkheid om meer verbinding te maken met de eigen stedelijke omgeving door programmering die ingaat op maatschappelijke thema's die spelen in een middelgrote stad in Zuid-Holland. Wij willen nadrukkelijk een impuls geven aan jonge makers die zich door de coronacrisis niet hebben kunnen door ontwikkelen. De Theaterdelta is in een opstartende en onderzoekende fase en lanceert in 2022 de eerste concrete projecten. De schouwburgen spannen zich gezamenlijk in voor externe financiering.

Naast samenwerken aan en ontwikkelen van bovenstaande plannen, programmeert onze programmeur klassieke muziek, Susanne Lammers, eveneens de klassieke concerten voor de Goudse Schouwburg en Stadstheater Zoetermeer.

Jeugdtheaterhuis

Na enkele jaren van afwezigheid verwelkomen wij het Jeugdtheaterhuis terug en vormen wij wekelijks de thuisbasis voor de cursisten. We ondersteunen de verbreding van de Schooltoneelclub, waarbij theater maken voor elk basisschoolkind in Leiden bereikbaar moet worden, en een Schooltoneelclubfestival bij ons in de Leidse Schouwburg en zijn in gesprek over speciale programmering. We hopen Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland ook als vaste partner toe te voegen aan de nieuwe plannen rondom de Leidse Schouwburg en de C-hub.

Leidse samenwerkingspartners

Vanuit de gedachte dat samenwerkingen ons blikveld verruimen, ons helpen in onze doelstelling om zowel onze organisatie als onze programmering en ons publiek meer divers en inclusiever te maken, verkennen wij samenwerkingen met (Leidse) partners. Soms zijn deze samenwerkingen voordehand liggend, soms lijken ze op het eerste oog juist minder vanzelfsprekend. Met elk van deze mogelijke partners is de zoektocht naar nieuw publiek, of publiek dat wij nu niet vaak ontvangen, een leidende doelstelling. De lijst hieronder is dynamisch, en de verkenningen tot samenwerkingen zijn soms nog pril of slechts een wens. Maar: we gaan ervoor, om samen verhalen te brengen.

Nieuwe samenwerkingen

Wibar

Met Wibar werken we graag samen, aan culturele verdieping in Wibar zelf, om zo het jonge publiek dat Wibar aan zich weet te binden verliefd te laten worden op podiumkunst. En andersom verwelkomen wij deze jongeren graag bij aansprekende voorstellingen in de Leidse Schouwburg en de Stadsgehoorzaal. Het nieuwe label Extra Prima kan zodoende de basis vormen voor een nieuwe jonge community.

mboRijnland

De bezoekers van onze programmering zijn gemiddeld hoger opgeleid, 50+, met een bovengemiddeld inkomen en een autochtone achtergrond. We merken dat de o zo belangrijke beroepsgroep vanuit de MBO minder vaak bij ons over de vloer komt. We beginnen graag bij de basis:

de Mbo-opleiding zelf, om zo deze studenten zich meer bij ons thuis te laten voelen: als bezoeker van een voorstelling, of als mogelijk nieuwe collega in één van onze teams.

Met Verwonder om de Hoek en welzijnsorganisaties zoals SOL en Inluzio zijn reeds verkenningen gedaan. Wij onderstrepen de kracht om in de wijken meer contact te kunnen maken met bewoners die niet snel geneigd zijn naar de oude binnenstad te komen. Om vanuit laagdrempelige contextprogramma's een loopplank uit te leggen. Verwonder om de hoek, SOL, Inluzio en ook de Cultuurcoaches zijn daar belangrijke partners voor.

Met studenten én met universiteit willen wij meer verbinding aangaan. Om enerzijds meer jong (studerend) publiek te verwelkomen, maar anderzijds ook om programma te kunnen maken op het snijvlak van podiumkunst en wetenschap. Zo verkennen we graag samenwerkingen met Studium Generale en HOVO.

Reeds bestaande samenwerkingen

Met een aantal culturele instellingen of maatschappelijke (welzijns-)organisaties verstevigen wij de samenwerking in 2023, en gaan wij verder met het coproduceren, of organiseren van gezamenlijk programma. Zo zoeken we jaarlijks samenwerking met het Leiden International Film Festival, organiseren we onder andere met Leiden Jazz Award en Leidse Geluiden het *Around the City Jazz Festival*, verdiepen we na de eerste *Leidse Kunst & Natuur Show* samenwerking met de Hortus Botanicus Leiden en de Lakenhal en hun beider vriendenverenigingen. Ook besteden we aandacht aan een genre dat nog steeds zeer geliefd is in Leiden, door het faciliteren van en samenwerking met het Festival van het Levenslied. Met Universiteit Leiden en Hogeschool Leiden hebben wij de wens om samenwerking te verdiepen en programma te maken op het snijvlak van wetenschap en kunst, maar ook op snijvlak samenleven en cultuur.

Interactie

Met contextprogrammering en coproducties zorgen we voor meer verbinding en verdieping, voor het bespreekbaar maken van soms moeilijke thema's en voor het bieden van reflectie. Interactie is daarbij leidend. Wij doen dit door het organiseren of faciliteren van onder andere:

Flitscolleges over Duurzame Ontwikkelingsdoelen

Deze korte (theater-)colleges over de 17 duurzaamheidsdoelen zijn bedoeld om te inspireren of debat aan te zwengelen. Deze flitscolleges zullen wij soms als losstaande, maar vaak ook verbonden aan onze programmering, als extra contextprogramma organiseren.

Primafest

Een nieuw label en festival opgericht met en door een groep Leidse twintigers die voor ons nieuwe concepten bedenken om twintigers aan ons te binden, voor hen specifieke programma's te maken die het nachtleven verbinden aan culturele programmering. In het verlengde hiervan hebben wij het label Extra Prima gelanceerd dat wij duurzaam willen inzetten om een community te bouwen.

De Leidse Iftar

We willen de Leidse Iftar samen met organisatoren uit de Turkse ondernemersvereniging en Marokkaanse ondernemersclub een vaste plek geven op de Leidse agenda. Wij zoeken hierin ook nadrukkelijk verbinding met bewoners uit de directe omgeving om zo te ontmoeten en verhalen samen te brengen. Ook zijn we voornemens in Leiden *Potjebuurt* te organiseren, waarin we alle Leidenaren willen inspireren op één dag (minimaal) eten te delen met bekende en onbekendere burens.

Around the City Jazzfestival komt terug in 2023!

Wij zien met *Around the City* een festival ontstaan dat zowel Leids als internationaal is en deuren kan openen voor de vele expats die Leiden rijk is. Want jazz kent geen grenzen.

Leidse Kunst & Natuur Show

Deze eerste coproductie in samenwerking met de Vrienden van de Hortus en de Vrienden van de Lakenhal vond eind juni '22 plaats, dus terwijl wij dit plan schrijven. Er volgt nog een evaluatie, maar wij zijn blij met het resultaat. Wij zien in deze show waarin kunst en natuur samenkomen veel

Leden van de Overdagraad

mogelijkheid om iedereen te inspireren op creatieve manieren duurzaam met de wereld om te gaan. We zien vooral potentie in een speciale versie gericht op middelbare scholieren.

Beleef 't Overdag

De Overdagraad is samengesteld uit een groep theater- en cultuurliefhebbers, die allen rond of net na hun pensionering zijn. Jaarlijks programmeren zij, samen met ons programmteam, vijf tot zes voorstellingen die speciaal overdag plaatsvinden, op zondagmiddagen in de Leidse Schouwburg. Bedoeld voor iedereen, maar specifiek ook voor veelal oudere bezoekers die 's avonds liever niet meer zo vaak de deur uit willen. De interactie die ontstaat tijdens de totstandkoming van deze programmering is voor alle deelnemers (vrijwilligers én programmteam Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal) heel waardevol.

Rondje Schouwburg en Rondje Stadsgehoorzaal

Onze panden zijn een attractie op zich! In 2023 komen wij met een vernieuwd concept om onze prachtige gebouwen zowel front- als backstage te laten zien, de verhalen van onze eeuwenoude gebouwen samen te brengen met alle ins & outs van moderne theatertechniek en achter-de-schermen anekdotes.

Kinderdirectie/kinderraad

Omdat de jeugd de toekomst heeft, maar net zo goed een stevige mening, willen we meer en meer kinderen zélf vragen wat ze nodig hebben voor die toekomst. Welke ideeën hebben zij, als het gaat om theater, om verhalen, om je thuis of welkom voelen? Wij zijn voornemens om een Kinderdirectie aan te stellen, en hen als Kinderdirecteuren een belangrijke stem te geven.

Publiek

Het is belangrijk dat er extra geld beschikbaar wordt gesteld voor publiekscampagnes, want de publiekscijfers blijven landelijk (en in Leiden) achter bij de cijfers van 2019. De effectiviteit van een dergelijke campagne staat of valt met inzicht in oorzaken van achterblijvend publieksbereik, een goede definiëring van de doelgroepen, nauwe samenwerking met en commitment van de verschillende sectoren én voldoende budget. Doelgerichte maatwerkcampagnes zijn nodig. Van belang is ook dat we voldoende programmeringsbudget kunnen inzetten om onszelf met nieuw elan te kunnen presenteren en relevant voor diverse doelgroepen kunnen programmeren. Dat is nu nog niet voldoende meegenomen om de doelstelling om in totaal 500 activiteiten per jaar te realiseren met een bereik van 150.000 bezoekers waarvan minimaal 50% voor podiumkunstprestaties waar te kunnen maken.

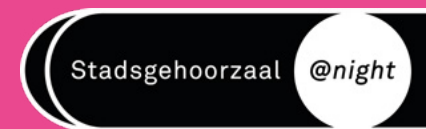
Toch gaan we er vol voor! De coronacrisis dwong ons vertrouwde marketingstrategieën los te laten en op zoek te gaan naar nieuwe mogelijkheden. We lieten onze gebruikelijke seizoensbrochure van meer dan honderd pagina's los en we verschoven onze focus naar online marketing, met een nieuwe website, digitale nieuwsbrieven en strategische

inzet van sociale media (contentmarketing). In de zomer van 2022 stappen we over naar een nieuwe eigentijdse website en dito kaartverkoopsysteem. Het marketingteam zet steeds meer in op contentmarketing, een vorm van marketingcommunicatie waarin altijd gezocht wordt naar relevante dialoog met het publiek. Dit doen we om onze betrokkenheid te vergroten, maar ook door meer en meer in te zetten op het bouwen en onderhouden van *communities*. De gedachte hierbij is om enerzijds onze verhalen te vertellen en anderzijds verhalen uit de stad en van makers op te halen en hiervoor creatieve formats te bedenken. Die kunnen we vervolgens via verschillende marketingmiddelen, zoals blogs, vlogs, social media en nieuwsbrieven, onder de aandacht brengen.

De komende jaren staan wij voor de uitdaging om ons trouwe, vaste publiek, terug te winnen, maar tegelijkertijd hard te werken aan het bereiken van nieuw publiek. Daarbij gaan programma en marketing hand in hand. Het integrale team Programma, marketing & kaartverkoop is vrij uniek in het Nederlandse theaterlandschap. Wij hopen dat juist met deze integrale aanpak we steeds beter zowel ons trouwe publiek als ook de nieuwe doelgroepen aan ons weten te verbinden.

Extra Prima en Stadsgehoorzaal@night

Om specifiek ook jonger publiek aan te spreken en te prikkelen, hebben wij twee nieuwe labels ontwikkeld. Het 'nachtlabel' Stadsgehoorzaal@night voegen we toe aan bij dancefeesten en clubavonden die tot laat in de avond en diep in de nacht doorgaan. Ook geven wij ons nieuwe label 'Extra Prima' extra lading. Dit label staat voor voorstellingen die aansluiten bij de beleavingswereld van iedereen met een jonge geest. Extra Prima staat voor voorstellingen die je raken, omdat ze urgente verhalen vertellen of je inspireren. Omdat ze een andere kant van het verhaal laten zien. Eén ding is zeker: je komt er altijd uit met een nieuwe blik op de wereld. Zie je dit label? Dan weet je: dit is Extra Prima!

Personeel en Fair Practice

Ook de cultuursector heeft te kampen met krapte op de arbeidsmarkt. Hierbij speelt zonder meer mee dat cruciale functies in de culturele en creatieve sector de concurrentie niet aan kunnen met andere sectoren. Een realistische indexatie van subsidies is noodzakelijk om kostenstijgingen op te kunnen vangen en toe te werken naar een gezonde arbeidsmarkt. Momenteel is ons team op een sterkte om de geplande activiteiten ten uitvoer te brengen maar wij beseffen dat dit een wankel evenwicht is. Vanaf het najaar van 2022 en doorlopend in 2023 gaan wij een samenwerking aan met mboRijnland, waarbinnen wij vijftien studenten opleiden in ons vakgebied, specifiek gericht op facilitaire ondersteuning en publieksdienstverlening.

Eerlijke bedrijfsvoering

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal spant zich in voor een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering en hanteert hierbij de Fair Practice Code. Gebruikers hiervan zetten zich, met inachtneming van de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie, in voor *Fair Pay*, *Fair*

Share en *Fair Chain*. Wij dragen de kernwaarden solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen uit en spannen ons in om die waar te maken.

Zorg voor onze medewerkers

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal investeert in het potentieel en de ontwikkeling van haar werknemers en biedt waar mogelijk scholing en ruimte tot ontwikkeling. Evaluatie en reflectie zijn een essentieel onderdeel van de samenwerking. Samen met onze werknemers nemen wij de verantwoordelijkheid om mentale en fysieke overbelasting te voorkomen. De Coronacrisis heeft veel impact gehad op onze sector. Er worden andere vaardigheden verwacht van de werknemer zodat het personeel veilig en gemotiveerd kan blijven werken. In onze organisatie is de afgelopen twee jaar een flink beroep gedaan op ieders improvisatievermogen en loyaliteit. Dit heeft bij momenten tot een onevenredige druk geleid. Het heeft onze hoogste prioriteit om de gezonde balans weer terug te krijgen en te behouden.

Waardering, scholing en talent

Bij indiensttreding worden medewerkers ingeschaald op basis van hun ervaringsjaren en verantwoordelijkheden conform CAO Podia. Tijdens jaarlijkse ontwikkelgesprekken wordt gekeken hoe de medewerker zich verder kan ontwikkelen binnen de huidige of toekomstige functie en of er behoefte is aan scholing. De huidige gesprekscyclus wordt tegen het licht gehouden en in het najaar 2022 worden de eerste stappen naar gezet naar het implementeren van een gesprekscyclus 2.0. Deze wordt in 2023 verder geoptimaliseerd. Het doel is het faciliteren van de ontwikkeling van medewerkers, gericht op duurzame inzetbaarheid (vakbekwaam, vitaal en in staat tot verandering), talentontwikkeling en persoonlijke groei; Het zien en benutten van ieders talent staat hoog op de agenda, dit zorgt voor gelukkige collega's die trots zijn om voor onze organisatie te werken. Die durven een mening te formuleren en deze te laten horen, zodat wij binnen onze organisatie een meer diverse en inclusieve blikveld kunnen creëren. Wij bieden ook veel stageplekken aan op verschillende

afdelingen. Hiermee ondersteunen we studenten van verschillende opleidingen en ontdekken we potentieel jong talent voor onze organisatie.

Intensief contact

In de afgelopen twee jaar waarin we veelal op afstand van elkaar moesten werken, hebben we in teamverband gezorgd voor intensief contact om met elkaar in verbinding te blijven. Deze ervaring zal er zeker voor zorgen dat we in de toekomst vaker thuiswerken en minder reisbewegingen maken. Werken op kantoor zal vaker benut worden om elkaar op te zoeken en afspraken te maken.

Code Diversiteit & Inclusie

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie. Als sector dragen we gezamenlijk zorg voor meer inclusie en diversiteit. Daarbij gaat het niet alleen over culturele of etnische achtergrond, maar ook over gender, seksuele geaardheid, leeftijd, kennis en vaardigheden en sociaaleconomische achtergrond. De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal voelt een grote verantwoordelijkheid om een actieve bijdrage te leveren aan een brede representatie in personeel, publiek, programma en partners en in de vertegenwoordiging binnen de Raad van Toezicht en zal zich intensiever inspannen om de code nadrukkelijker na te leven. In 2022 startten we daarom met een werkgroep rondom diversiteit en inclusie, met vertegenwoordigers uit zoveel mogelijk afdelingen van de organisatie. Deze werkgroep zal de komende jaren blijvend onderdeel uitmaken van onze organisatie. Vanaf 4 oktober 2022, Diversity Day (een initiatief van SER Diversiteit in Bedrijf met

tallose organisaties), start een interne campagne met verschillende voorstellingen en gezamenlijke lunches en debatten rondom dit thema met als doel het creëren van bewustwording en intern draagvlak van onze medewerkers op de planning en onze ambitie is om hier ook de gemeente en C6 bij te betrekken. In 2023 gaan we stappen maken op het gebied van inclusieve werving en selectie en traineeships.

Governance Code Cultuur

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal kent een Raad-van Toezicht-model en onderschrijft de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur. De Raad van Toezicht controleert en adviseert de directie die de stichting feitelijk

bestuurt. De raad is zodanig samengesteld dat deze zijn taken effectief en verantwoord kan vervullen, waarbij de individuele leden hun specifieke kwaliteiten en expertises kunnen bijdragen. De profielschets, samenstelling van de Raad van Toezicht en rooster van aftreden zijn gepubliceerd op de website samen met het jaarverslag, waarin jaarlijks openheid van zaken wordt gegeven over de activiteiten in het betreffende jaar evenals de rechtsvorm en het besturingsmodel. In de organisatie van Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal hebben het bestuur en de Raad van Toezicht ieder hun eigen verantwoordelijkheid voor het naleven van de code. Het bestuur draagt zorg voor het verankeren van de code in de organisatie binnen de dagelijkse uitvoeringspraktijk. De raad van

toezicht houdt toezicht op het naleven van de code en evalueert dit jaarlijks in een zelfevaluatie. Hierin wordt het functioneren van de raad besproken, de samenwerking tussen de raad van toezicht en het bestuur en de onderlinge samenwerking tussen de leden buiten de aanwezigheid van de bestuurder.

Risico-inventarisatie en -evaluatie

Eind 2021 hebben wij een nieuwe risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) laten opstellen, inclusief plan van aanpak, dat we actueel houden. Deze RI&E wordt na de verbouwing in de zomer van 2022 getoetst door een veiligheidsdeskundige.

Sociale veiligheid

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal hecht waarde aan goed werkgeverschap en schept randvoorwaarden voor een veilige werkomgeving. Directeur-bestuurder en het managementteam spannen zich hiermee in voor sociale veiligheid op de werkvloer en wijst medewerkers op de gedrags- en integriteitscode. Wij stimuleren het geven van feedback die bijdraagt aan een cultuur van openheid en aanspreekbaarheid binnen de organisatie. In 2021 is een protocol voor ongewenst gedrag geïmplementeerd, inclusief procedure en beleid ten aanzien van klachten. Deze afspraken zijn ook opgenomen in de wegwijzer die wordt uitgereikt aan nieuwe medewerkers, maar ook regelmatig met updates wordt gegeven aan het bestaande team. We hebben een interne vertrouwenspersoon en zijn ons aan het oriënteren op het aanstellen van een gecertificeerde externe vertrouwenspersoon, om de drempel zoveel mogelijk te verlagen. Ook in 2023 blijft het recht op een veilige en integere werkomgeving een belangrijk terugkerend onderwerp tijdens medewerkersbijeenkomsten, gesprekken rondom werving en selectie en tijdens de gesprekscyclus met medewerkers.

Personeelssamenstelling

Afdeling	2023		2022	
	FTE	Aantal	FTE	Aantal
Directie	1	1	1	1
HR, Financiën & Secretariaat	2,3	3	2,3	3
Programma, Marketing & Kaartverkoop	8,2	10	8,2	10
Sales & Events	3,8	4	3,8	4
Hospitality	6,1	7	5,1	6
Techniek & Gebouwbeheer	10,3	11	8,3	9
Pool met flexwerkers hospitality en kaartverkoop		50		40
Vrijwilligers		30		25

Talent en educatie

Talent

In wie we zijn en in wie we willen bereiken, zoeken we naar een afspiegeling van de wereld om ons heen, in ons programma, publiek én ons eigen team. Samen met onze nieuwe programmamaker Educatie, Inclusie en Interactie halen wij steeds meer verhalen op van mensen in onze stad en regio en brengen die samen. Dit doen we door

- nieuwe verbinding aan te gaan met nieuwe doelgroepen, door middel van samenwerking met maatschappelijke en culturele instellingen in Leiden en daarbuiten;
- het verstevigen van bestaande relaties;
- het bouwen van communities;
- en het maken van eigen producties, of liever coproducties, met samenwerkingspartners.

In 2023 zullen wij coproducties met makers en organisaties binnen en buiten Leiden ontwikkelen en zetten we nieuwe educatieprogramma's op. Wij willen dat jong en oud levenslang verliefd worden en blijven op het mooiste wat er is: podiumkunst.

We ontwikkelen een vernieuwde focus op de werving van nieuw publiek door programma's en projecten te ontwikkelen om nieuwe doelgroepen in contact te laten komen met podiumkunst en onze podia. Altijd met de focus op diversiteit & inclusie.

ScheidenvandeMarkt

Jaarlijks organiseren wij een zevental concerten onder het label ScheidenvandeMarkt, waarbij getalenteerde studenten aan het Koninklijk Conservatorium, de Nederlandse Strijkkwartet Academie en het Conservatorium

van Amsterdam vliegueren maken voor publiek. Dit vindt plaats op zaterdagmiddagen, aan het einde van de marktdag, met een drankje erbij in de Breezaal. Niet alleen de studenten maken zo vliegueren, ook voor het publiek is dit een laagdrempelige, prettige manier om kennis te maken met het genre klassieke muziek.

De inzet is dus laagdrempelig, met het doel om hiermee ook nieuw publiek van klassieke muziek te laten genieten.

Cabaret talent

Eerder genoemd is ook het Leids Cabaret Festival, waarvoor de Leidse Schouwburg het vaste huis is. In onze eigen samengestelde reeks Lachstof krijgen finalisten van een van de landelijke cabaretfestivals (waaronder het LCF, Cameretten en het Groninger Studenten Cabaret Festival) de kans om hun repertoire te brengen. Tijdens een Lachstof-avond worden twee finalisten gepresenteerd door een talentvolle MC. In het seizoen 22-23 en de daaropvolgende jaren zijn wij voornemens om Lachstof meer in café-setting en met stand-up comedy te presenteren.

PUNCH Ook voor het eerdergenoemde Theaterbolwerk PUNCH is de Leidse Schouwburg thuisbasis. Bij PUNCH krijgen juist toneelteksten van jonge schrijvers de kans om door zeer gerenommeerde acteurs en regisseurs in theaters gespeeld te worden.

Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland Met Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland heeft de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal sinds jaar en dag een vaste samenwerking. Door de verbouwing moesten we even afscheid van elkaar nemen maar in 2023 verwelkomen we hen weer terug!

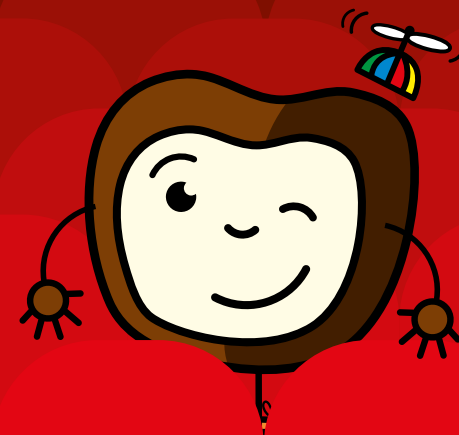
Educatie

Cultuureducatie is wat ons betreft altijd een speerpunt. Ook landelijk is én blijft het een belangrijk thema, dat aan de grondslag ligt voor een meer diverse en inclusievere cultuursector, en zelfs samenleving. Cultuureducatie is onontbeerlijk voor de persoonlijke ontwikkeling en ontplooiing van mensen en de ontwikkeling van creativiteit en kritisch denkvermogen. Het draagt bij aan identiteitsvorming, het vergroten van empathisch vermogen en levert een belangrijke bijdrage aan het ontwikkelen van broodnodige creatieve competenties voor de toekomst. Onze podia zijn soms de eerste plekken waar de Leidse jeugd kennis maakt met de wondere wereld van theater en live muziek. Wij hechten hierbij aan de goede verstandhouding met het primair en voortgezet onderwijs. Graag zou LSSGZ en nog grote rol vervullen om de wensen vanuit het onderwijs beter te kunnen ondersteunen in hun én onze ambities om zo veel mogelijk kinderen en jongeren in aanraking te laten komen met welke vorm van kunstervaring dan ook. LSSGZ wil zich in het bijzonder inzetten om het cultuur-educatieve vermogen van Leiden sterk te vergroten en duurzaam te borgen. Wij zouden hierin samen met onze Leidse culturele partners als spil én spin in het web kunnen fungeren door als grote en solide kunst-organisatie samen met het veld, het onderwijs en de gemeente samen werkelijk doelen te realiseren. De doelstelling voor LSSGZ is om een actieve bijdrage te leveren aan de doorontwikkeling van de implementatie kunstonderwijs op zoveel mogelijk scholen, het verder ontsluiten van het gefragmenteerde aanbod van (lokale) cultuuraanbieders en het substantiële vergroting van het bereik van cultuur- en kunsteducatie onder de bewoners van Leiden.

Kastanjerrr

In de herfstvakantie organiseren wij in 2023 voor de zesde keer ons jeugdtheaterfestival Kastanjerrr. Voorstellingen en workshops wisselen elkaar af. Het festival richt zich op kinderen in de basisschoolleeftijd en heeft als doel kinderen niet alleen supertoffe voorstellingen te laten beleven, maar ook zélf aan de slag te gaan in het theater. Of dat nu in een workshop dans, toneel of door een kijkje achter de schermen is.

Herfstvakantie kastanjerrr Theaterfestival

Fondsen en sponsors

De Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal heeft een mooi loyaliteitsprogramma. Bondgenoten, Vaandeldragers en Musketiers steunen ons door dik en dun! In de afgelopen jaren groeide het aantal Bondgenoten, wij hopen deze groei in 2023 door te zetten. Bondgenoten, Vaandeldragers en Musketiers steunen financieel, maar zijn ook onze ambassadeurs voor elke Leidenaar die iets verder van ons afstaat.

Daarnaast ontvangen wij steun van het Fonds Podiumkunsten (momenteel wordt er geschreven aan een nieuwe aanvraag voor 2023) en ontvangen wij voor speciale projecten steun van het Leids Cultuurfonds.

De komende tijd hopen wij meer tijd te krijgen om fondsen te werven. We zouden onder andere graag inzetten 'samen cultuurmaken' (indiendatum 3-10-22) en 'Cultuureducatie MBO' van Fonds Cultuur Participatie. Ook gaan we aan de slag met een sponsor- en partnerprogramma voor zowel grotere Leidse bedrijven als MKB-bedrijven.

Sinds de start van de coronacrisis staat er veel digitaal tegoe uit onder onze bezoekers. Wij willen hen motiveren dit om te zetten in kaartjes, maar werken ook een plan uit waarin bezoekers dit kunnen omzetten in donaties, wat wij rechtstreeks ten goede willen laten komen aan het maken van coproducties en educatieprogramma's, zodat ieder kind in Leiden in aanraking kan komen met theater en muziek.

Zakelijke evenementen en partner- programmering

2023 wordt een spannend jaar voor onze zakelijke markt. Komen onze vaste partijen terug? Zijn klanten bereid meer te betalen? Hoe beschermen wij onze marges in tijden van inflatie? Maar vooral: hoe houden we onze klant maximaal tevreden, omdat we altijd voor kwaliteit gaan! En dat is precies onze aanpak: wij voeren eerlijke gesprekken met onze klanten en nemen hen mee in de kosten en vooral de mogelijkheden. Toen in 2022 de lockdowns voorbij waren zagen wij de vraag naar evenementen enorm toenemen, zozeer dat we soms zelfs nee moesten zeggen. Dit geeft ons vertrouwen in de toekomst en laat zien dat onze prioriteit 'kwaliteit' onze kracht is. Bij ons ervaart men hoe belangrijk het is om elkaar te ontmoeten en samen alle zintuigen te laten prikkelen. Met onze creatieve aanpak bieden we inspiratie aan iedereen die bij ons over de drempel stapt. Of het nu gaat om een groot internationaal congres of een amateurtheatergroep, we gaan zo duurzaam, inclusief en innovatief mogelijk te werk, met oog voor de wereld om ons heen en alles wat daarin speelt.

Horeca

In lijn met ontwikkelingen elders in het land zien we dat het publiek behoefte aan totaalbeleving, waardoor de horeca een veel grotere rol in onze activiteiten zal gaan spelen. Dit geldt zowel voor de horeca die we aanbieden bij voorstellingen als ook bij salesactiviteiten. Daarnaast zijn er activiteiten die zich afspelen op het snijvlak van kunst en commercie, zoals bijvoorbeeld thematische feesten en ander-soortige vormen van entertainment met inhoud.

Ons Café Van 't Huis, de voormalige Catharinafoyer, is verbonden aan de Stadsgehoorzaal. In coronatijd met beperkte middelen hebben wij het ingericht als grand café en opgezet met het doel om de cultuur in ons huis te ondersteunen, een prettige plek voor een ontspannen gesprek na een congres, een ruimte met podium voor talentontwikkeling en ontmoeting. Helaas staat de verdere ontwikkeling van het grand café voorlopig *on hold*, door het ontbreken van de juiste vergunningen. Wij willen in 2023 heropend zijn met een mooie informele uitstraling die past bij onze veelheid aan klanten en bezoekers die we daar zullen ontvangen.

Zakelijk speelveld

Onder de afdeling Sales & Events vallen alle activiteiten die op initiatief van een afnemer worden georganiseerd en waarvoor een (cultureel dan wel commercieel) tarief door deze afnemer wordt betaald voor gebruik van de zalen, de voorzieningen, de horeca en eventueel op maat gemaakt programma. Aangezien een deel van deze activiteiten (of verhuringen) aansluiten op de culturele missie van onze instelling, is er in die gevallen sprake van waardecreatie. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij wetenschappelijke conferenties waarbij aandacht is voor (publieke) kennisdeling en/of culturele toevoeging, amateurkunst-voorstellingen en evenementen van vrije producenten.

We zijn sterk in het faciliteren van (associatie-)congressen, (huwelijks-)feesten en onze locaties zijn perfect geschikt als filmlocatie. Tenslotte verzorgt de afdeling Sales & Events de begrotingen en uitvoering van eigen feesten en (co-)producties.

Ambities

1. Het Bio Science Park Leiden (BSP) is het grootste Life Sciences Cluster van Nederland. Op het park zijn momenteel meer dan 100 biomedische bedrijven, 11 onderzoeksinstituten en 21 organisaties gevestigd. Daarvan hebben wij nog maar een klein aandeel als klant mogen verwelkomen en daarom zetten wij in op meer Leidse samenwerking met het Bio Science Park Leiden in 2023.
2. Leiden2022 - *European City of Science* - heeft ertoe geleid dat wij in 2022 als hoofdlocatie mooie evenementen en congressen mochten hosten. Voor ons betekent dit een mooie spin-off om ook andere congressen naar Leiden te halen, wel in het besef dat het in 2023 nooit zo mooi en intensief als 2022 uit zal pakken.
3. We hebben de afgelopen jaren, samen met Leiden & Partners (voorheen Leiden Marketing), ingezet op het organiseren van internationale (associatie-) congressen. Vanwege de pandemie is de internationale markt teruglopen en zullen we meer gaan inzetten op de nationale markt. Vanuit de gedachte dat associatiecongressen zorgen voor een stabiele basis voor de langere termijn is het belangrijk dat wij onze naam ook binnen deze nationale markt verder gaan vestigen.
4. They said YES! We willen meer bruidsparen interesseren te trouwen in onze mooie gebouwen. Wij zijn niet voor niets een officiële trouwlocatie waar alle ingrediënten voor een onvergetelijke dag aanwezig zijn.
5. Met name de Leidse Schouwburg is vanwege zijn schoonheid in trek als decor voor filmopnames, televisieregistraties en fotoreportages. Wij zetten in op verdere uitbreiding hiervan.
6. Feesten zijn een belangrijk onderdeel van onze inkomsten geworden. Omdat er met verschillende partijen wordt gewerkt en het idee is ook zelf te gaan produceren hebben we verschillende constructies bedacht:
 - a. Eigen feesten: alle kosten en baromzet voor onszelf.
 - b. Coproduceren van feesten met een baromzet, gebruikmakend van expertise en netwerk van de partner: kosten en baten worden verdeeld.
 - c. Verhuur van de zaal voor feesten (eenmalig): de gemaakte kosten (plus marge) worden aan de organisator in rekening gebracht.

Gebouwen en financiën

De LSSGZ is de grootste podiumkunstorganisatie van Leiden en omgeving. Door de combinatie van én een theater én een concertgebouw kunnen wij plek bieden voor topaanbod op zowel het gebied van podiumkunsten alsook voor klassieke muziek en zijn wij tegelijkertijd voor veel culturele en maatschappelijke partners in de stad beschikbaar met onze panden.

Onze gebouwen zijn niet alleen bekende fysieke ankers in de stad waar op veel manieren ontmoeting plaats vinden, maar door het bieden van ons netwerk zijn we als grote cultuurorganisatie ook aanjager of verbinder voor nieuwe initiatieven op zowel cultureel, maatschappelijk als zakelijk vlak.

Als beheerder van twee bijzondere locaties voelen wij een grote verantwoordelijkheid naar onze verhuurder en de stad Leiden enerzijds en naar onze klant anderzijds. Voor beide partijen wensen wij de optimale situatie. Toch blijft dit een spanningsveld. Wij verwachten de komende jaren geconfronteerd te worden met steeds hoger oplopende kosten en herstelwerkzaamheden. Hierbij is nog steeds niet altijd duidelijk wat onder verantwoordelijkheid van

beheer LSSGZ dan wel gemeente valt. Wij voeren doorlopend constructieve gesprekken met de gemeente om tot duurzame oplossingen te komen.

Verduurzaming en veiligheid

Zowel de Leidse Schouwburg als de Stadsgehoorzaal zijn door de gemeente Leiden aangesteld als vergroeningslocaties. Dat betekent dat we alles in het werk stellen om het milieu te ontzien, en te werken aan een duurzame toekomst. Wij hebben dan ook een Gouden Green Key-label. In 2022 is in de Stadsgehoorzaal de brandmeldingsinstallatie vervangen, zodat ons gebouw nog veiliger is. Daarnaast is ons gebouw voorzien van zonnepanelen, nieuwe luchtbehandeling en nieuwe warmtewielen en vervangen van huisverlichting naar LED. Dezelfde werkzaamheden zullen in de Leidse Schouwburg plaatsvinden. Hiermee laat de gemeente Leiden zien dat ook oude monumentale panden verduurzaamd kunnen worden. Wij zijn de gemeente Leiden dankbaar voor deze en toekomstige inspanningen!

Huisvestingslasten Bedragen x € 1,-	Leidse Schouwburg	Stadsgehoorzaal	Overige incidentele locaties Leiden
1. Huur	186.973,50	417.159,88	3.426,62
a. Huur aan gemeente Leiden (met huurcontract van minimaal 1 jaar)	186.973,50	417.159,88	-
b. Huur aan andere verhuurder dan gemeente Leiden (met huurcontract van minimaal 1 jaar)	-	-	-
c. Incidentele huur (huurcontracten minder dan 1 jaar - geen intentie te verlengen) (Indien dit t.b.v. activiteiten is kan deze kan ook opgenomen worden in de directe kosten, maar wel apart inzichtelijk gemaakt)	-	-	3.426,62
2. Onderhoudskosten (klein onderhoud)	43.632,17	83.832,72	-
a. Onderhoudskosten gebouwen en inventaris	43.632,17	83.832,72	-
3. Servicekosten: diensten gemeente Leiden ter uitvoering huurderstaken	60.000,00	60.000,00	-
4. Belastingen / heffingen	4.171,28	15.463,07	-
5. Verzekeringen huisvesting	5.397,75	12.043,01	-
6. Verbruik van energie, water	50.902,86	166.522,14	-
7. Dotaties voorziening huisvesting	368.879,00	434.429,00	-
a. Dotaties voorziening groot onderhoud (dotatie conform MJOP - afwijkingen hiervan bij gemeentelijke panden moeten met gemeente worden afgestemd en goedgekeurd)	180.838,00	95.468,00	-
b. Dotaties voorziening inventaris/techniek (dotatie conform MJIP - afwijkingen hiervan bij gemeentelijke panden moeten met gemeente worden afgestemd en goedgekeurd)	188.041,00	338.961,00	-
8. Afschrijvingskosten huisvesting			
a. Afschrijvingskosten huisvesting/verbouwingen	23.738,25	70.796,48	
b. Afschrijvingskosten inventaris	29.729,01	171.137,18	
c. Afschrijvingskosten techniek	86.464,06	38.581,80	
d. Afschrijvingskosten commercieel (bv. horeca)			
Huisvestingslasten facilitair	Leidse Schouwburg	Stadsgehoorzaal	Overige incidentele locaties Leiden
1. Beheer	3.037,61	26.353,40	
2. Beveiliging			
3. Schoonmaakkosten	83.387,16	109.221,83	

Samenwonen met BplusC

Samen met de gemeente en BplusC onderzoeken wij momenteel de kansen om dichterbij elkaar nabijheid te verkeren. Zowel fysiek als inhoudelijk. Wij zien veel kansen om door intensiever samen te werken meer Leidenaren de kracht van kunstbeleving te laten ervaren. De plannen om rondom het Schouwburg-gebied een gezamenlijk Cultuurhuis te realiseren komen steeds dichterbij. De LSSGZ spant zich graag in om hier een gezamenlijk succes van te maken waardoor elke Leidenaar, jong of oud, nog meer en nog toegankelijker van kunst kan genieten.

Begroting 2023

Om bovenstaande plannen te realiseren ziet onze begroting er als volgt uit. Deze houdt nog geen rekening met een eventuele correctie op de vastgoedlasten waarover momenteel gesprekken worden gevoerd. Wij vragen de gemeente om het subsidiebedrag te indexeren.

De exploitatie van de Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal staat onder druk. De subsidie die we ontvangen is de afgelopen jaren niet of nauwelijks toegenomen, in tegenstelling tot andere kostenposten. Zolang de culturele programmering de sluitpost van de begroting blijft, kunnen we minder impact maken met onze kernactiviteit. De Leidse Schouwburg zal zonder tweede zaal (parallele programmering) met het beperkt aantal stoelen nooit winstgevend kunnen worden. Wij moeten een zaalbezetting van gemiddeld meer dan 85% realiseren om uit de kosten te komen.

Begroting Leidse Schouwburg – Stadsgehoorzaal 2023

Bedragen x € 1,-

Recettes en theatertoeslagen	1.084.263,00
Uitkoop/partage en auteursrechten	878.412,00
Programmering	205.851,00
Sales	685.575,00
Kostprijs sales	201.225,00
Commercieel	484.350,00
Opbrengst horeca	534.129,00
Inkopen horeca	157.633,00
Horeca	376.496,00
Overige resultaten en subsidies	€ 15.703,00
Fondsen/Sponsors	€ 50.000,00
Diversen opbrengsten	65.703,00
Subsidie Gemeente Leiden	2.703.384,00
Bruto marge	3.835.784,00
Indirecte kosten	
Personeelskosten	2.550.430,00
Afschrijvingskosten	162.930,00
Huisvestingskosten	1.331.525,00
Publiciteitskosten	172.000,00
Kantoorkosten	139.200,00
Algemene kosten	101.750,00
Totaal indirecte kosten	4.457.835,00
Bedrijfsresultaat	-622.051,00

